בבית הדין האזורי לעבודה ביפו-תל-אביב **ס"ק/ 5779-04-20**

בפני מותב בראשות כב' השופטת דפנה חסון זכריה

המבקשים: **1. ארגון העיתונאים בישראל**

2. ועד עיתונאי חדשות 13

באמצעות ב"כ עוה"ד ד"ר מורן סבוראי או אמיר בשה או גלעד זבידה או שירה שחם ממשרד בשה זבידה סבוראי, מרחוב מצדה 7, (מגדל ב.ס.ר 4, קומה 23), בני ברק, 5126112 ; טל: 03-7743000 ; פקס: 03-7743001 ;

דו-אל: office@bszlaw.co.il ;

- לבין-

המשיבה: **חברת חדשות 13 בע"מ ח.פ. 51-3174565**

באמצעות עו"ד מורן פרידמן ו/או הילה זקס ואח', משרד פישר בכר חן וול אוריון ושות',
mfridman@fbclawyers.com;
hsachs@fbclawyers.com ;

תשובת נציגות העובדים

לבקשת חברת חדשות 13 למתן צווי מניעה ארעיים מיום 15.4.2020

המבקשים, ארגון העיתונאים בישראל וועד עיתונאי חברת החדשות 13 בע"מ (להלן גם: "**נציגות העובדים**") מתכבדים להגיש לבית הדין הנכבד תשובה קצרה לבקשת החברה כפי שהוגשה ביום 15.4.2020 בשעות הלילה המאוחרות. הכל על מנת לייעל את הדיון ולהביא את מלוא התמונה הרלוונטית בפני בית הדין הנכבד, כדלקמן:

1. גם הפעם, כמו בשלושת הפעמים הקודמות בהן הגישה המשיבה, חברת החדשות 13 (להלן: "**החברה**") תשובה או בקשה לבית הדין הנכבד (7.4.2020 בשעות הבוקר; 10.4.2020 בשעות הצהרים, אמש – 15.4.2020 בשעות הלילה) פעלה החברה בניגוד לדין (תקנות 7 ו- 10 לתקנות בית הדין לעבודה (סדר הדין בסכסוך קיבוצי), התשכ"ט-1969) והגישה כתב טענות בסכסוך קיבוצי ללא תצהיר תומך.

בית הדין לעבודה (סדר הדין בסכסוך קיבוצי), התשכ"ט-1969) והגישה כתב טענות בסכסוך קיבוצי ללא תצהיר תומך.

2. **ולו מטעם זה ראויה הבקשה שהוגשה מטעמה בשעות הלילה אמש להיתבטל.**

3. **יחד עם זאת, מובאות להלן העובדות המלאות לאשורן, על מנת שבית הדין הנכבד ישפוט בעצמו מה הדין הנכון בענייננו ויקבע כי בקשתה של החברה ראויה להידחות מכל וכל. ואלה העובדות הנכונות:**

4. החברה פעלה בעבר תחת השם "חדשות 10" והיא החברה המפיקה את תוכניות החדשות והאקטואליה של "רשת 13" ("רשת מדיה בע"מ"). "רשת 13" (להלן: "**רשת**") היא חברת האם של החברה, כתוצאה מן המיזוג של "ערוץ 10" ו - "חדשות 10" עם רשת (סעיפים 2-3 לבקשת הצד כפי שהוגשה ביום 5.4.2020; להלן: "**בקשת הצד**").

5. בין החברה לבין נציגות העובדים נחתמו מספר הסכמים קיבוציים (סעיף 5 לבקשת הצד; נספח 1 לבקשת הצד). בהסכם הקיבוצי האחרון, מיום **27.2.2020** נקבע כי עד לסוף יולי 2020 לא יתקיימו צמצומים בחברה (להלן: "**ההסכם הקיבוצי**").

6. בחברה פתוח סכסוך עבודה מיום **24.3.2020** שתקופת הצינון חלפה בעניינו והחברה נמנעה מלקיים ישיבות משא ומתן עם נציגות העובדים בזמן אמת (נספחים 3-4 לבקשת הצד) (להלן: "**סכסוך העבודה**").

7. ביום **5.4.2020** הוגשה על ידי נציגות העובדים בקשת צד בסכסוך קיבוצי, בה הובע החשש כי החברה פועלת בחסות "משבר הקורונה" כדי לבצע קיצוצים רחבי היקף וצמצום מצבת כוח האדם.

8. ביום **7.4.2020** התקיים דיון בין הצדדים בו נקבע כי על החברה להעביר נתונים לנציגות העובדים ולקיים עמם משא ומתן. החברה הכחישה כוונה לבצע צמצומים וקיצוצים בזמן הקרוב והתחייבה להעביר נתונים על תוכנית עתידית כאמור ביום **17.5.2020**.

9. ביום **10.4.2020** הודיעה נציגות העובדים לבית הדין הנכבד כי החברה מתנהלת בחוסר תום לב, פוגעת בעובדים ומשבצת באופן חסר עובדים לעבודה. החשש שהועלה הן בבקשת הצד, הן בדיון שנועד בפני בית הדין הנכבד והן בהודעה זו מיום 10.4.2020, הוא כי החברה ממשיכה – הלכה למעשה – בתוכנית התייעלות וקיצוצים רחבת היקף, שאינה קשורה ל"משבר וירוס הקורונה". אלא, בחסות המשבר הנ"ל היא פועלת לעריכת שינוי מבני כואב ביותר ורחב היקף שעלול להביא לשינוי פניה של החברה ללא היכר ואף לפגיעה קשה ביותר במטה לחמם של העובדים. בנסיבות אלה, הודיעה נציגות העובדים לבית הדין הנכבד, כי יתכן ולא יהא מנוס מנקיטה בצעדים ארגוניים (וכך הודיעה נציגות העובדים באותה התראה: "**ככל שבית הדין הנכבד לא יבלום התנהלות אסורה וחד-צדדית זו, וימנע צעדים חד צדדים שמרוקנים מתוכן את המשא ומתן ולמעשה חורצים את גורלם התעסוקתי של עשרות עובדים, הרי שלא יהיה מנוס מנקיטה בצעדים ארגוניים כבר בשבוע הקרוב. בהתאם להסכמות, מעדכנים המבקשים את בית הדין כי זהו המצב, בתקווה כי לא יהיה בכך צורך**"; להלן: "**הודעת ההתראה**").

10. ביום **12.4.2020** הודיעה נציגות העובדים לבית הדין הנכבד כי למיטב הבנתה המצב נותר כשהיה. החברה לא העבירה נתונים, לא נקבעה ישיבת משא ומתן והחברה פועלת בחסות "משבר הקורונה" לפגיעה בעובדים וכן בנציגות העובדים וביחידת המיקוח שלהם, תוך שהיא מעבירה חלק מהפעילות שנעשית בחברת החדשות לחברות וגורמים חיצוניים שונים.

11. עד למועד כתיבת שורות אלה, הועברו לנציגות העובדים נתונים **חלקיים** בלבד **ולא** התקיימה כל ישיבת משא ומתן עם נציגות העובדים.

12. ביום **13.4.2020** התקיימה ישיבה עם מר בנטל, מנכ"ל רשת, שמצא להבהיר לנציגות העובדים כי לדידו:

- כי אין מדובר בישיבת משא ומתן;
- כי בכוונתו לבצע קיצוץ כואב של 40 עד 50 אחוזים מתקציב החברה ובכך להביא לקיצוץ באחוז דומה (40-50 אחוז) במצבת העובדים בחברה המנכ"ל הבהיר כי אין בכוונתו להמתין עם הקיצוץ האמור, לא לתום המועד שנקבע בהסכם הקיבוצי (סוף יולי 2020) ולא לכל מועד אחר (אף לא ליום 17.5.2020 שאליו כיוונה החברה לכאורה בדיון בפני בית הדין הנכבד);

- כי נציגות העובדים והעובדים "מנופפים באקדח לא טעון" כאשר טוענים כי לא יהיה מנוס מנקיטה בצעדים ארגוניים (משמע: הנהלת החברה והנהלת "רשת" לא מייחסת לעובדים ולנציגותם כל יכולת לפעול למען עתידם התעסוקתי ולמנוע שינוי מבני כה רחב היקף);
- וכי "מעניין לי את הביצה הימנית מי יפיק את שידורי החדשות" (כך בלשונו הבוטה והח"מ מתנצלים על הלשון הבוטה הנ"ל – אבל היא נדרשת כדי להבהיר את רמת הזלזול של "רשת" ושל החברה בעובדים ובנציגותם).

..... העתק ידיעה מיום 13.4.2020 לעניין הישיבה עם מנכ"ל "רשת" מסומן כנספח 1.

13. הנתונים שהועברו לעובדים ביום **13.4.2020** בשעות הלילה הם חלקיים במובהק, **מגלים טפח ומסתירים טפחיים** (כפי שהובהר ביתר שאת בהמשך השבוע וכפי שיובהר להלן), ובעיקר אינם מגלים את שהוברר לנציגות העובדים מאוחר יותר.

..... העתק הנתונים שהועברו לנציגות העובדים ביום 12.4.2020 מסומן כנספח 2.

בנסיבות אלה, וביתר שאת נוכח עובדות נוספות שהוברר לנציגות העובדים לאחר מכן (בדרך עקיפה ושלא באמצעות החברה), לא נותר לעובדים ברירה אלא להפעיל את הנשק הלגיטימי הקיים בידם והוא נשק הצעדים הארגוניים.

14. ביום **15.4.2020** בשעות הערב נודע לנציגות העובדים מכותרת שפורסמה באמצעי התקשורת, כי בכוונת "רשת" לכנס את דירקטוריון "רשת" ביום **17.4.2020** בשעות הבוקר ולקבוע קיצוץ של 40 – 50 אחוז בתקציב החברה. עוד נודע לנציגות העובדים, לצד פרסום זה, כי בכוונת החברה לכנס את דירקטוריון החברה ביום **21.4.2020** ולהחיל את הקיצוץ על דרך של צמצומים של 40 – 50 אחוז במצבת העובדים.

15. עובדות אלה נודעו לנציגות העובדים בדרך לא דרך, חלקן מאמצעי התקשורת, ומובן כי החברה ו"רשת" פועלות כאחרון המעסיקים, כגנב בלילה, על מנת לפגוע במצבת העובדים ובעבודה העיתונאית בחברה.

..... העתק ידיעה מיום 15.4.2020 לעניין הכוונה לבצע קיצוצים בחברת החדשות מסומן כנספח 3.

16. בנסיבות אלה, לא נותרה לנציגות העובדים ברירה, אלא להודיע לעובדים על נקיטה בצעדים ארגוניים מינוריים, כבר היום, **16.4.2020**.

17. נציגות העובדים רשאית להפעיל צעדים ארגוניים, לא כל שכן מינוריים, כאשר בפניה עומד איום כה משמעותי לפגיעה כה דרמטית במטה לחמם של עשרות עובדים ולפגיעה בעשייה העיתונאית, כמו גם ביחידת המיקוח העיתונאית של החברה (כש"רשת" חותרת ככל הנראה להחליף עיתונאים ותיקים ומיומנים בעובדים חיצוניים, שאינם בהכרח עיתונאים).

18. **זכות השביתה וזכות ההתארגנות – שהן זכויות חוקתיות או למצער מעין-חוקתיות, מצדיקות ומאפשרות פעולות ארגוניות והחברה לא הציגה כל עילה למתן צו מניעה כלשהו, גם לא בקירוב.**

19. נציגות העובדים רשאית להפעיל צעדים ארגוניים גם כנגד פעולות של "רשת", חברת האם, ככל שאלה פוגעות בעובדים, בזכות ההתארגנות ובנציגות העובדים. ונזכיר:

> **"אך סביר הוא, כי עובר לביצוע שינוי מבני זה, החלטה בדבר הוצאת אחזקת הקרונות החדשים מחוץ לתחומי פעילותם של עובדי החברה עלולה להוות פגיעה, ולו אפשרית, מיידית או עתידית בעובדים ובכח העבודה המאורגן בחברת הרכבת. אך סביר הוא כי לעובדים עשוי להיות אינטרס למנוע התקשרות עם היצרן ולהפעיל לחץ על חברת הרכבת, או על הממשלה בפעולתה כריבון להגשמת מטרתם זו. במיוחד כן, נוכח הנסיבות הלכאוריות וטענות ההסתדרות, לפיהן העובדים מוכנים ומזומנים לעמוד בכל עת בכל מדדי האיכות הנדרשים מהם על ידי החברה. ובאין מחלוקת בין הצדדים כי עובדי הרכבת מתחזקים כבר היום קרונות זהים של היצרן, לקרונות אשר אותם עתיד לקבל קבלן**

שירותים'; וכי בעתיד עובדי היצרן יידרשו לעבוד באותו מתחם במקום העבודה "שכם אל שכם עם עובדי הרכבת עצמם'.

במצב דברים זה, טענה ההסתדרות כי עובדי הרכבת 'מבקשים להגן על זכות ההתאגדות, על זכותם להמשיך ולקיים מערכת יחסי עבודה קיבוציים במקום עבודתם, על בטחונם התעסוקתי ועל זכותם המעין קניינית במקום העבודה'.

בעניין עובדי התברואה בעיריית תל-אביב הדומה לענייננו, נדונה לגיטימיות השביתה נגד שינוי מבני, במסגרתו הוצא חלק מפונקציה מסוימת במקום העבודה לגוף חיצוני. באותה פרשה נקטו העובדים בשביתה חלקית עקב התנגדותם לכוונת העירייה להפעיל קבלנים פרטיים למתן שירותי ניקיון, בנוסף לעובדי התברואה של העירייה. וזאת, כאשר החלטת העירייה התקבלה באופן חד צדדי ללא היוועצות עם ארגון העובדים. בית הדין הארצי, מפי הנשיא אדלר, קבע ברוב דעות, כי מדובר בעילת שביתה לגיטימית, תוך שקבע כך:

> **'בבואנו להפעיל את שיקול דעתנו, אנו מייחסים משקל ניכר לשינוי החד צדדי במרקם יחסי העבודה במחלקת התברואה,שהיוו "מעין הפרטה" של חלק מעבודת המחלקה. אין ספק, כי שינוי כזה רצוי שייערך תוך הבנה עם ארגון העובדים, ולפחות לאחר התייעצות ומשא ומתן בתום לב. הכנסת קבלנים פרטיים כדי לבצע עבודה שעד כה בוצעה על ידי עובדי העירייה, מהווה איום ממשי על ארגון העובדים ועל העובדים, וזאת משלושה טעמים: הטעם האחד - האפשרות להחליף בהדרגה עובדים בקבלנים; הטעם השני – שיטת העסקת קבלנים פרטיים תועתק אל מחלקות אחרות של העירייה; והטעם השלישי – העסקת קבלנים פרטיים פוגעת בכוח המיקוח של הארגון כלפי המעביד'.**
>
> .....
>
> **מטעוני המדינה וחברת הרכבת, עולה לכאורה מצג לפיו החלטת הממשלה המחייבת הוצאת חלק מפונקצית התחזוקה לחברה היצרנית, ניתנה במעמדה של הממשלה כריבון. וכי יישומה של החלטה זו על ידי החברה הממשלתית – היא חברת הרכבת - נעשה בהנחיית נציגי הממשלה, כריבון, ולא מכוח היותה של הממשלה בעלת המניות היחידה בחברת הרכבת.**
>
> **לפי התרשמותנו הלכאורית, תמונת המצב אינה חד משמעית כפי שהיא מוצגת. מחד גיסא, בהחלטה על תחזוקת קרונות הרכבת באמצעות היצרן קיימים סממנים שלטוניים של המדינה בכובעה כריבון. סממנים אלה מעוגנים בהחלטת הממשלה, במדיניות הממשלה בכל הקשור להפעלת שירות הרכבות, וביישום החלטת הממשלה על ידי חברת הרכבת פנימה. מאידך גיסא, מדובר בהחלטת בעלי המניות בחברת הרכבת שהם שרי האוצר והתחבורה ובחוזה התקשרות עסקי בין חברת הרכבת לממשלה. מאפיינים אלה משקפים התנהלות עסקית רגילה שאינה שלטונית ריבונית.**
>
> **ככל שמדובר בהחלטה עסקית גרידא, הרי שביתה כנגד החלטה שכזו היא כלכלית ולגיטימית. אך גם אם קיימים בהחלטה סממנים שלטוניים ריבוניים, הרי אין חולק שהחלטה שכזו משפיעה על ציבור העובדים באופן ברור וישיר. מכאן ששביתה נגד אותה החלטה היא בבחינה מעין פוליטית, שאף היא לגיטימית בנסיבות העניין".**

(ברע (ארצי) 50556-09-11 הסתדרות ואח' – חברת רכבת ישראל ואח', סעיפים 17-18, 28.9.2011).

משמע:

- לעובדים מותר לנקוט צעדים ארגוניים כנגד כוונת המעסיק או גורם שלישי לפגוע במצבת העובדים ובתוך כך במטה לחמם ו/או בזכות ההתארגנות;

- בעל מניות, אינו רשאי להסתתר מאחורי מעמדו ככזה (בעל מניות) כדי לאפשר שינויים מבניים דרמטיים בחברה בשליטתו, כשהוא עצמו לא נוטל אחריות על החלטותיו והמעסיק מסתתר מאחורי הטענה כי "לא הוא החליט". מבנה כזה של קבלת החלטות (בעל מניות מחליט ומעסיק מתחמק מאחריות) הוכר כבלתי לגיטימי ומכל מקום כמצדיק נקיטה של נציגות העובדים בצעדים ארגוניים;

- ומה שהוכר כאפשרי ביחס לעובדי חברה הרכבת וכאשר בעל המניות היה הריבון, מותר ואפשרי – מקל וחומר – כאשר בעל המניות הוא חברה פרטית שעניינה פגיעה בעובדים ובנציגותם;

20. מר אלי גרשנקרוין, מנכ"ל ארגון העיתונאים בישראל קרא תשובה זו ואישר את העובדות המפורטות בה. מר גרשנקרוין יהיה בדיון הבוקר ונכון להיחקר, כמקובל.

21. בנסיבות אלה, מתבקש בית הדין הנכבד לדחות את בקשת החברה ולאפשר לעובדים לממש את זכות ההתארגנות ואת זכות השביתה הנתונות להם.

ד"ר מורן סבוראי, עו"ד **אמיר בשה, עו"ד**

בשה זבידה סבוראי, משרד עורכי דין

ב"כ המבקשים

היום, 16.4.2020